

Storm løfter master

Nye behov: Stormen Dagmar bidrar til å øke salget av nye og dyrere strømmaster. Behovet for mer solide master kommer samtidig som nettselskapene må gjennomføre omfattende oppgraderinger av strømmettet i Norge.

ENERGI
ØVVIND FINSTAD
AURSKOG-HØLAND

Fem strømmaster står på rekke og rad på Bjørkelangen i Akershuskommunen Aurskog-Høland. Stolpene er ikke av tre som de fleste strømmaster, men består av en komposittblanding med basis i polyuretan.

Disse komposittmastene har en levetid på minst 120 år, og tåler ekstremvær veldig godt. De knekker nemlig ikke, sier administrerende direktør Christian Aasheim i energinett- og fiberleverandøren Melbye Skandinavia as.

Selskapet har det nordiske agenturet på det nye stolpeproduktet.

Vraker trestolpen

Komposittmastene på Bjørke-

langen har nettselskapet Hafslund satt opp for testing.

Mastene på Bjørkelangen satte vi opp i 2010. Vi har veldig gode erfaringer med dem. De er lette å montere og krever nærmest ingen vedlikehold. Vi tror dette er master som er kommet for å bli. Selv planlegger vi nå kun kjøp av kompositt- og stålmaster og ingen trestolper. Og vi skal skifte ut mange gamle stolper og bygger samtidig nytt blant annet i Østfold, sier Morten Schau, informasjonssjef i Hafslund.

Han legger til at de nye stol-

pene har en mye lengre levetid enn trestolpene.

Mens trestolper har en levetid på mellom 10 og 50 år - avhengig av grunnforhold og annen skade, er disse komposittmastene nærmest evigvarende.

Schau trekker frem to øvrige fordeler.

Komposittmastene får ingen råteproblemer og blir ikke skadet av hakkespettene, sier Schau.

Den tradisjonsrike kreosotimpregnerte trestolpen angripes samtidig som kraftbransjen rustet opp nettet. Beregninger fra Energi Norge viser at det planlegges investeringer for cirka 70 milliarder kroner i regional- og lokalnett i Norge i perioden 2012 til 2020.

Ifølge bransjeorganisasjonen vil 40 til 50 prosent av det samlede investeringsbeløpet gå til modernisering av gammelt nett. Resten er investeringer i nye

EROBRERE. Med komposittmaster erobrer selskapet Melbye Skandinavia det norske kraftmarkedet. Flere kraftselskaper kaster trestolpene med de nye produktene. Fra venstre markedsjef Laila Mikalsen, konsernsjef Christian Aasheim og teknisk sjef Flemming Petersen. Foto: Per Ståle Bugjerde

linjer grunnet økt forbruk eller ny produksjon.

Energiselskapene planlegger å sette opp tilsammen 2400 nye master frem til utgangen av 2013. I år skal vi øke salget av komposittmaster med 250 prosent til 600 stolper, sier konsernsjef Christian Aasheim i Melbye Skandinavia.

Selskapet har nettopp inngått en stolpekontrakt med Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk til 10-12 millioner kroner.

Vi har tidligere levert 176 komposittmaster til NTE og nå bestiller selskapet ytterligere 208 stolper, sier Aasheim.

Klarte orkanene

Christian Aasheim viser til at bestillingen kommer etter at kunden har sett at komposittmastene fungerte godt da orkanen Dagmar herjet i romjulen. Aasheim legger ikke skjul på at komposittmastene er dyrere enn trestolper.

Ingen masterplan

AURSKOG-HØLAND: Det kanadiske selskapet RS Technologies har hittil tapt stort på utviklingen av de nye komposittmastene.

Nesten en milliard kroner har selskapet svidd av på prosjektet. I sommer ble selskapet tatt av Toronto-børsen etter omfattende store tap og nye eiere kom inn i selskapet.

Selskapet ble etablert i 1995. Målet var å resirkulere plastprodukter til nye anvendelser og selskapet satset stort på å utvikle en stolpe av kompositt.

I 2004 ble de første mastene satt opp i Canada. Slike master finner man på Hawaii og i land

som USA, Australia og Norge.

Stolpene er kun 11 millimeter tykke og er laget av flytende plastprodukter. Mastene veier en tredjedel av en trestolpe og er satt sammen av et byggekloss-system. Disse modulene gjør at mastene blir slankere. I skikkelig uvær kan stolpene legge seg litt til side istedenfor å knekke, og trekker seg raskt tilbake til den riktige formasjonen, sier Flemming Pettersen, teknisk sjef i Melbye Skandinavia.

Han håper de også får solgt komposittmaster for Statnetts høyspenningslinjer, som i dag benytter stålmaster.

Tålte uværet

AURSKOG-HØLAND: Vi er veldig opptatt av å finne alternative master som tåler mye juling og får mindre havari. Stormen Dagmar viste at komposittmastene tålte uværet godt, men vi må gjøre noen forbedringer med fundamentet, sier Vidar Magne Dale, fagansvarlig for høyspenningslinjer i Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk (NTE).

Selskapet skifter ut trestolper som er oppført på 1950-tallet med nye komposittmaster.

Ut ifra våre erfaringer ser vi at med komposittmastene reduserer vi vedlikeholdskostnadene

samtidig som levetiden er langt lengre enn med en trestolpe. Vi får heller ikke råte, barkebiller samt ekstrautgifter med hakkespettskader på stolpene.

Dale legger til at oppføringskostnadene er også betydelig rimeligere.

Hadde det ikke vært bedre å legge alt under bakken?

Vi legger mye kabel, men ikke regionalnettet hvor det er høyere spenning. Skulle vi legge disse linjene under bakken ville det bli seks ganger så dyrt. Jeg tror komposittmastene kan være fremtidens stolpe for oss, sier Dale.

Uro i Midtøsten

AURSKOG-HØLAND: Norges største produsent av trestolper, Scanpole på Ileseng utenfor Hamar, sliter med storpolitiske problemer. Omsetningen i 2011 falt rundt 25 prosent som følge urolighetene i Midtøsten.

Av en årsproduksjon på mellom 40.000 og 60.000 master går mellom 70 og 80 prosent til eksport - i hovedsak til Midtøsten. Grunnet uroen i regionen ble salget ifjor mye lavere enn normalt, sier produksjonsleder Rune Didriksen i Scanpole.

Frykter dere komposittmastene? - Nei, vier konkurransedyktige i pris, og har et godt marked i Midtøsten, sier Didriksen.

- Men de er mye rimeligere å sette opp som følge av de er lette og sterkere. Vedlikeholdskostnadene er jo tilnærmet null. Norge har forøvrig en kjempeutfordring med at e-verkene ikke har nok montører til å håndtere den massive oppgra-

deringen av linjenettet selskapene planlegger, sier han.

Regionale og lokale energiselskaper har hittil bedt om konsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat om å oppgradere eller bygge nye linjer med

komposittstolper på tilsammen 300 kilometer.

- Våre beregninger viser at med disse planene vil e-verkene spare mellom 60 og 180 millioner kroner ved bruk av våre master, sier Aasheim.

Selv skal han få den 105 år gamle bedriften til å doble omsetningen innen en fireårsperiode.

- Vår skandinaviske virksomhet hadde ifjor en omsetning på 265 millioner kroner.

Omsetningen skal om fire år bli på minst 400 millioner kroner, der stolpesalget bidrar betydelig, sier Aasheim.

oyvind.finstad@dn.no

RS(+)

Redningsselskapet er en landsdekkende, humanitær og frivillig organisasjon med formål å redde liv, berge verdier, drive forebyggende arbeid og verne kystmiljøet. Totalt har Redningsselskapet 42 redningsskøyter og 12 distriktskontorer langs hele norskekysten. Organisasjonen har ca. 280 ansatte og en omsetning på om lag 450 mill. kroner. Se redningsselskapet.no for mer informasjon.

GENERALSEKRETÆR

Etter snart 6 gode og fremgangsrike år for Redningsselskapet, ønsker generalsekretæren nå å tre tilbake. Vi søker derfor hans etterfølger.

Vi ser etter en trygg, samlende og synlig leder som evner å videreføre det betydningsfulle arbeidet som er gjort de siste årene. Du trives i mediens søkelys og evner å bygge relasjoner til sponsorer, samarbeidspartnere og sentrale aktører innen politikk, media og samfunnsliv. Erfaring fra maritim sektor og/eller beredskapsarbeid er en fordel, men ingen forutsetning.

Som generalsekretær vil du styrke og videreutvikle Redningsselskapets arbeid innen sjøredning, forebyggende- og holdningsskapende arbeid. Du skal sørge for at virksomheten har en sunn økonomi og sikre god oppmerksomhet rundt organisasjonens formål og arbeid.

Ta gjerne kontakt med president Lars Hellandsjø, tlf. 91 74 29 50, visepresident Nicolai Jarlsby, tlf. 91 62 79 40, eller Jens Petter Heyerdahl i ISCO Group, tlf. 22 06 87 00, for ytterligere informasjon.

Vennligst registrer søknad med CV snarest på www.iscogroup.no.

ISCO Group
IC Partners
Electric Vehicle Worldwide